

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: ...
Egy évre: ...
Negyedévre: ...

Feladó szerkesztő:
Dr. BEBEDÉS LORÁNT.
Kiadók és lektoralábrások:
HOFFMANN és KRÉMOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 46. szám.

A technikai obstrukció.

Debrecen, július 18.

Az obstrukció, — így áll ez a parlamenti elméletek között — nem lehet cél, hanem eszköz. Kivételes eszköz, amelyet akkor lehet csak használni, ha a kisebbség a nemzet egysége közvéleményét tudja maga mögött. Obstruálni, csak azért, hogy obstruáltassék, nem szabad; az obstrukció csak faltörő kos lehet valaminek az elérésére vagy megakadályozására.

A magyar parlamentben ötödik napja dul a legféltelenebb technikai obstrukció. A „vitarendezők“ minden ülés előtt tanácskozásra gyűlnek össze és nap-nap után állapítják meg egy-egy ülés programját. Egyszer jegyzőkönyvolvasás, máskor óras beszédek a sérelemmé fölfújt rendreutasítások fölött, harmadik nap három óras műfelháborodás egy falubeli népgyűlésen elhangzott jogos kritika miatt, tarkítva ordítózással és padveréssel, a negyedik nap névszerinti szavazások in infinitum, az ötödik nap négy darab napirend előtti felszólalás (azért csak négy darab, mert a házszabályok csak négy urnak engedik meg, hogy a napirend előtt felszólaljon) és így tovább, — talán, a változatosság kedvéért, hogy meg ne unjuk őket, ha mindennap egyforma recipe szerint rabolnák el az ország idejét.

És meg kell vallani: az obstrukció táborra egészen egységes. Új koalícióba forrtak

a Justh-pártiak, mint született obstruktorok, a Kossuth-párt, az alkalmi obszruálók, akik ma soha se tudják előre, hogy holnap obstruálni fognak és a néppárt, amelynek nem eleme ugyan az obstrukció, de mindenütt szívesen van jelen, ahol zavarokra, s esetleg a jövő kilátásaiban való osztozkodásról lehet szó. Lehet, hogy holnap már a nemzetiségiek is köztük lesznek, akik a választójogra való tekintetben szívesen obstruálnának együtt, de a véderő-javaslatokat nem akarják támadni, nehogy ez az ő féltékenyen őrzött lojalitásukat árnyba vonja.

Vegyük sorra, hogy legalább bevalottan, miért obstruál mindenik párt. A Justh-párt azért, mert a véderő-reformnál sorrendben előbbrevalónak találja a választójogot s nem esetleg egy év múlva, akkor nem lenne kifogása a véradó fokozása ellen. A Kossuth-párt azért társul az obstrukcióhoz, mert a véderő-javaslatokban nem talál elég nemzeti vívmányt. Több van ugyan benne, mint amennyit a koalíciós kormány négy esztendő működése alatt össze tudott kuporgatni; de a mi a kormánypárti étvágnak sok volt, azt ugyanannak a gyomornak tulajdonosai az ellenzéki állapotban kevesnek tarthatják.

S hogy mit tud a néppárt maga saját obstrukciójának erkölcsi okául felhozni? — Kiváncsiak lennénk rá, ha egyáltalán kilátás lenne a válaszra. Bizonyosan az egyházpolitika revíziója miatt. Az egyházpolitika most egyáltalán nem aktuális s nem is lehetne ak-

tuálissá tenni. De épp a vásott fiuk tulajdonsága, hogy akkor kezdik újra a bögést, a mikor a sirás okát már mindenki elfelejtette.

Ilyen különböző s egymástól mértföld messze álló célokért küzdő pártok álltak össze az obstrukcióban. A célokban nem tudtak egyetérteni, a választójog kiterjesztése nem kellett a Kossuth-pártnak, amely miatt a nemzet elárulásával bélyegezte meg Justhékát, a néppártnak nem bocsátották meg, hogy a Justh-párt a kongregációkat megtamadt a parlamentben. De akármilyen elmentétek vannak a célokban, mindjárt egymásra találnak az obstrukcióban. Az embernek muszáj a szegény Heinét idézni, „selten hab't mich iehr verstanden, — selten auch verstand ich euch; — doch, als wir in Koth uns fanden, — da verstanden wir uns gleich!“

Obstrukció, amely a célokban nem egységes, még kevésbé hivatkozhatik egységes közvéleményre. Melyik az a közvélemény s melyiket akarja a közvélemény a sokféle cél közül? Ilyen közvélemény nincs is. A most fölvonuló küzdelmet nem találhatja olyanok a közönség, hogy azzal rokonszenvezni tudna, hogy abban erkölcsi támogatást érdemlő, nagy törekvést fedezhetne föl. Nem: semmi egyéb az, mint obstrukció-alkalom, amelyet sietnek kihasználni azok, akik a kormányzásra gyöngék és rosszak voltak, a komoly ellenzéki kritikához léhák és kis tudásuak, — de obstruálni, azt tudnak!

Az első költő.

Írta: Dánielné Lengyel Laura.

Két óriás hegy állott egymással szemben és mindegyik hegyen lakott egy tündéresszony. Az egyik tündér barna volt és nagyon szomorú. Odaült néha a meredekség szélére, fehér homlokát dus, fényes fekete hajába rejtve. És mikor az ő szívének szomorúsága könnyekben tört ki, könnyei behullottak a kis patakba. Az emberek pedig, akik itt a kis patakba, mely a tündérnek a könnyeit vitte magával, egyszerre elfelejtették napi munkájuk után nézni, szívük összeszorult az emberföltötti, földöntuli fájdalomtól. A lélek mélyéből föltört az a gyógyíthatatlan mély bánat, melyet némán elviselni lehetetlen. És ezek az emberek, mivel nem tudták kifejezni a szívüket gyötrő érzést, — megőrültek.

A másik hegyen lakott a szőke tündér. Ha kacagni kezdett, a virágok kidugták kíváncsi fejüket és vele nevettek, a madarak csókolódtak. A levegő pedig vitte magával a tündér ezüstcsengésű kacaját és amelyik ember ezt a levegőt beszívta, annak elkezdett nyugtalanul verni a szíve, mosolygott az arca, megvillant a szeme. Ment, mendegélt, mint egy álomlátó s amint az első női alakot meglátta, ha csunya volt is, ha rossz volt, leomlott lába elé és meg akart halni érte. — Az öröm, a rózsza, a tavasz, mind-mind a tündér kacagásából fakadt. És akik beszívták a levegőt, mely az ő kacagó hangját vitte

magával, mind olyan boldogok voltak. Haláluk órájában is rajongva néztek egy női arcot, amely szomszédasszonyok állítása szerint csuf és ragyás volt. Ajkukhoz egy hajfűrtöt, egy szalagot vagy más ilyen haszontalan lim-lomot szoritottak. De a kegyetlen szívű öregek ott hagyták náluk, úgy temették el őket, mert hiszen ők bölcsen tudták, hogy esnki sem tehet arról, hogy a levegővel beszívta a kacagó tündér hangját. A hangot, amelynek hallatára kinyílnak a virágok és lángba borulnak a fiatal szívek.

Lakott pedig lenn a völgyben egy fiatal pásztor, aki egyszer belekóstolt a patak vizébe, amely a szomorú tündér könnyeit vitte magával. És ime, szívét megszállta a gonosz varázslat. Esténként ott ült a zöld gyepeken és némán bámult maga elé. A jó szívű halvány leányok könnyes szemekkel faggatták, mi a baja?

Az asszonyok, a szép, piros arcú, nevető asszonyok oda jöttek hozzá közel, de a pásztor nem ügyelt rájuk, csak a szép szomorú asszonyra gondolt, ki ott ül fönt a megközelíthetetlen sziklán fehér homlokát éjsötét fekete hajába rejtve.

Egyszer aztán egészen véletlenül arra járt, amerre a kacagó tündérnek hangját vitte a szellő. Az ifju belehelte a kacagást és borzongva nézett maga körül.

Az a rejtelmes, névtelen szomorúság, amely annyi ideig kinezta szívét, nevet kapott. Érezte, tudta, hogy mi bántja a lelkét: az az érzés, amely elfogta az első férfit a paradicsom kertjében, mikor először meg-

tudta, hogy az ő lelkének másik fele nincs még itt. Mikor sirva könyörgött Alkotójának, hogy vagy vegye vissza életét, vagy adja melléje azt, akiért érdemes élni. Akiért kiált szívének minden dobbanása, vérenek minden csöppje. Az az érzés, amely az első férfit elfogta a paradicsom isteni szépségei között, mikor látott madarat és nem hallotta énekét, tündérszép virágot és nem érezte illatát, midőn dal, epesztő, sóvár dal kinezta a szívét, de az ajka nem talált az érzésekre szavakat. És mikor az Ur mély álmot bocsátta Ádámmra és melléje adta Évát mikor először ölelte magához az erős férfi a szép asszonyt, akkor hallotta először a madár énekét, agyát elfutotta a vér a virágok mámoros illatától, megértette a szívében zsongó verset, mondván az asszonynak: szeretlek. —

A fiatal pásztor megérezte, hogy szerelmes lett a lelke. És amint az első fiatal leányt meglátta, leomlott lábai elé. De nem úgy, mint a többi fiatal emberek, kik a kacagó tündér hangját beszívták, nem lázas, dobogó szívvel, kipirult arccal, csillogó szemmel. Aki egyszer ivott a szomorú tündér könnyeiből, az boldog lenni, nevetni nem tudott, még ha be is szívta a kacagó tündér hangját. A fiatal pásztor nem mondta, hogy „szeress, szeretlek“, mint a többi fiatal ember, hanem azt mondta: beteg a szívem, halálosan beteg, te szép, te jó leány, gyógyítsd meg!

A leány szép piros arcú, nevető szemű leány volt, nem is értette, mit beszél neki a

Névszerint szavaznak.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék, amely eddig nem volt olyan érzékeny, mint most, örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy Tisza Kálmán igazat mondott és ezzel állítólag megsértette őket. Örömmel ragadták nyakán e sértést és most ökölrel verik a mellüket és a padot, hogy ő nekik elégtétel kell, addig nem lesz tárgyalás, addig fityülnék a parlamentre, az ország érdekeire és mindenre, ami fontos, ami szükséges.

Ma megint egy újabb színvonalú trükköt talált ki a kormányvérre éhes s elégtételre szomjas megsértett ellenzék, amelynek soraiban ma Szmrecsányi György és mint sértett csatlakozott legújabb fegyvertársaihoz, Justhékhoz. Ma már nem zárt üléseket, hanem névszerinti szavazásokat kértek és névszerinti szavazásokkal intéztették el a szabadság idő iránt beadott kéréseket.

Nevetni kellene ezen a komolytalan játékon, ha az nem a nemzet bőrére menne s ha éppen azért nem volna olyan fölháborító. A négy névszerinti szavazással az ellenzék kihuzta az ülést.

Szavazzunk! Névszerint!

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Bemutatja Wickenburg Márk gróf, Pescha Miklós és Radovánovits György leveleit, akik szabadságot kérnek a Háztól.

Batthyány Tivadar gróf: Nem adunk szabadságot!

Holló Lajos: Tessék itt lenni mindenkinek!

Eitner Zsigmond: Szavazzunk!

Az ellenzéki képviselők kórusban követelik a szavazást. A következő pillanatban Justh János fölles a elnöki emelvényre és átadja az elnöknek a névszerinti szavazást kérő ívet.

Elnök: Minthogy ellentmondások hallhatók, elrendelem a szavazást.

Felkiáltások: Névszerint!

Elnök: Husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. Elrendelem a névszerinti szavazást.

pásztor, de tetszett neki a fiatalember fekete szeme, dus haja, deli termete, kezét nyújtotta neki és nevetve kérdezte:

— Feleségül fogsz venni?

A fiatal pásztor bámulva nézett a lány rózsás arcába és azt kérdezte:

— Akkor hamarabb meggyógyulok?

— Persze, felelt a leány nevetve.

— Otthon a leány anyja újra megkérdezte:

— Feleségül akarod venni az én leányomat?

— Ő, egyedül, egyedül csak ő gyógyíthatja meg az én beteg szívemet.

Az asszony vállat vont az ostoba beszédre és kijelentette, hogy egy hónap múlva megtarthatják az esküvőt.

És a szép, piros arcú leány napról-napra halványabb lett. Mert az ő vőlegénye nem járt utána, nem kísérgette sétáiban, hanem ott ült a hegyoldalon és énekelt örökszép verseket az életről, mely szomorú, mint a tündér könnye és a szerelemtől, amely édes, mint a kacagó tündér hangja. És a szegény leány borzadva látta, hogy míg ő ott ül vőlegénye mellett, annak szeme a távolban révedez és arról dalol, milyen boldog volna, ha menyasszonya mellette lehetne. Ha piros, forró ajkát rányomta kedvesének ajkára, az nem viszonzta csókját, ellenben arról énekelt, milyen édes volna menyasszonya ajkáról egy csók. Tündérszép, epedő versekben énekelte meg annak a képzelte csóknak isteni mivoltát és az illúziók közepette nem érzi az igazi csóknak az édes-ségét,

Justh Gyula: Bocsánatot kérek, de egy határozattal nem lehet három kérvényt elintézni. Mind a háromra külön kell szavazni. (Nagy zaj.)

Elnök: A kérdés különválasztását kéri. Minthogy a kivánság jogos, elrendelem a külön-külön való szavazást.

Öt perc szünet után megkezdődik a névszerinti szavazás arra, hogy a Ház megadja-e Wickenburg Márk grófnak a kért három heti szabadságot.

Elnök kihirdeti, hogy a jelenlevő képviselők közül 128 igennel, 23 nemmel szavazott; távol volt 299 képviselő. E szerint a Ház 105 szótöbbséggel megadta Wickenburg Márk grófnak a három heti szabadságot.

Elnök: Radovánovits György képviselő ur négy heti szabadságot kér.

Felkiáltások: Nem adunk semmit! Nem fognak többet kérni!

Eitner Zsigmond: Két hetet adok. (Derültség.)

Elnök: Felteszem a kérdést: Megadja a Ház a kért szabadságot?

Miután névszerinti szavazást kértek, elrendeli a második névszerinti szavazást. — Öt percre felfüggeszti az ülést.

A szavazás befejezése után az elnök megállapítja, hogy 116 képviselő igennel, 15 képviselő nemmel szavazott. A Ház 101 szótöbbséggel megadta Radovánovits Györgynek a kért négy heti szabadságot.

Akik távolról technikáznak.

Következik a határozathozatal Pescha Miklós öt heti szabadságára.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kér.

Mikosevits Kanut: Jelen vannak-e az iv aláírói?

Felkiáltások a jobboldalon: Nincsenek itt! — Fei kell olvasni a szavazást kérők névsorát!

Elnök elrendeli azoknak a felolvasását, akik a névszerinti szavazást kérték.

Jaczkó Pál és Györfy Gyula nincsenek jelen az aláírók közül.

Bakonyi Samu: Györfy itt van, mindjárt bejön!

Kabós Ferenc: Akkor jöjjön be!

Szmrecsányi György nevének az olvasásánál ismét nagy zaj támad a jobboldalon.

Felkiáltások: Nincs itt! Töröljék ki! Nagy derültség támad, amikor Szmrecsányi György hosszu alakja felemelkedik,

Lassanként rájött a boldogtalan leány, hogy vőlegénye nem is őt szereti, hanem az ő képében szeret egy képzeletbeli elérhetetlen asszonyt. Nem boldogság kell annak, hanem vágy. Annak csak az a csók édes, amely el nem csattan soha, az az ölelés, amely elérhetetlen, az a szerelem, amely kielégíthetetlen. És a szegény leány sápadt, hervadozott, mert ő emberi módra akart boldog lenni, mint a többi asszony.

És napról-napra hervadt a szép rózsza. És mentől halványabb lett, annál jobban szerette vőlegénye. Mikor pedig ott feküdt a koporsóban, akkor szerette legjobban. — Tündérszép versekben siratta el a drága halott emlékét. És e versekből fölcsillant a vad, keserű bánat, hogy ez a drága lény ime elveszett és soha sem lehet az övé, pedig míg élt, ott ült mellette és neki soha eszébe sem jutott, hogy magáévá tegye.

Mert aki egyszer ivott a szomorú tündér könnyeiből, az nem tud többet boldog lenni, még ha a kacagó tündér hangját be is szivta. A kacagó tündér megövtá az ifjút az örüléstől, mikor hangokat adott neki, hogy bánatáról dalolhasson. Szerelmessé tette a szomorú embert és hangokat kapott az emberiséget kintző örök bánat. De boldog lenni, boldogítani nem tudott soha, bár szívében ott élt a vágy. Mindig csak keresett, keresett valakit, akiben megtalálja, nem lelte meg soha, ellenben elpusztított minden lányt aki megszánta, szerette és hallgatott esdek-lő szavára. A leányok, a szép, fiatal, rózsás arcú leányok elpusztultak, de emléküket örök szép versekben siratta el vőlegényük, az első poéta.

jelölül annak, hogy mégis csak itt van. — Az ellenzéken tapssal tüntetnek, a jobboldal hochol.

Elnök megállapítja, hogy az iv aláírói közül husznál többen jelen vannak. Elrendeli a harmadik névszerinti szavazást. (Szavazás közben az elnöki széket Kabos Ferenc foglalja el.)

A szavazás eredménye az, hogy 134 képviselő igennel, 6 képviselő nemmel szavazott. Távol volt 316 képviselő.

A negyedik szavazás.

Elnök folytatja a beérkezett iratok felolvasását. Ezek közt van a budapesti kereskedelmi és iparkamarának kérvénye, a melyben az önkéntességi jog reformja tárgyában a véderőjavaslat módosítását kéri. Elrendeli, hogy a kérvény kinyomattassék és a véderőjavaslattal egyidejűleg tárgyatassék.

Justh Gyula: Miután nagyfontosságú kérdéstről van szó, indítványozom, hogy előzetes tárgyalás céljából a kérvény olvastassék fel és a véderő bizottsághoz utasítottassék.

Eközben Justh János ívet vitt fel az elnökhöz, husznál több képviselő a kérdésre névszerinti szavazást kér.

Oriási zaj tört ki, mikor az elnök ezt bejelentette, a jobboldal percekig hoch-olt, a baloldal pedig éljenezte Justh Gyulát.

Elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

A névszerinti szavazás megtörténik.

Elnök jelenti, hogy a Ház 60 szótöbbséggel elfogadja az elnöki előterjesztést.

Hegedüs Kálmán beterjeszti a gazdasági bizottság, — Márkus László a mentelmi bizottság jelentését, amit a Ház tudomásul vesz.

Désy Zoltán: Ami ma itt történt, következménye a tegnapi ülésen törtéteknek. — Eddig nem volt obstrukció, hiszen az egész appropriációs vita öt napig tartott. A véderő reform sérelmeit orvosolni kell s az ellen indokolt az obstrukció. Apelláljon a nemzetre a kormány, kérdezze meg a nemzetet, hogy kell-e.

Elnök: Napirend előtt nem lehet a javaslatról beszélni.

Désy Zoltán: Az obstrukció veszedelmes dolog, de lehet rá ok. Most már ő is kijelenti, hogy a mai naptól kezdve részt vesz minden technikai obstrukcióban.

Felkiáltások jobbról: Hoch!

Lovászy Márton: Sajnálja, hogy nincs itt a miniszterelnök, amikor egy pártot ért sértés reparálásáról van szó. Szeretné tudni, ki a munkapárt vezére, Kluen-Héderváry gróf-e vagy Tisza Kálmán gróf-e.

Kiáltások jobbról: Szavazzunk!

Szmrecsányi György kijelenti, hogy míg a sértést vissza nem vonják, nem lehet tárgyalni.

Felkiáltások jobbról: Hoch! — (Derültség.)

Szmrecsányi György: Azért csatlakozik Justh Gyula nyilatkozatához, hogy a sértést reparálni kell.

Felkiáltások jobbról: Téged senki sem sértett meg!

Szmrecsányi György: De megsértették az ellenzéket.

Felkiáltások jobbról: Senkit sem sértettek meg.

Szmrecsányi György: Bizik Berzeviczy Albert pártatlanságában.

Egry Béla kéri, hogy beszédjét holnap mondhassa el.

Az ülés egynegyed három órakor ért véget.

— **Károly Ferencz József esküvője.** —

Schwarzauból jelentik: Károly Ferenc József királyi herceg az eddigi rendelkezés szerint október második felében tartja esküvőjét Zita pármái hercegnővel Schwarzauban, menyasszonya családjának kastélyában. Az esküvő után a fiatal pár Brandásba utazik, ahol a királyi herceg ezrede állomásozik. Jelenleg Károly Ferenc József menyasszonyánál tartózkodik Schwarzauban. Mária Jozefa her-

cegasszony Brisane, legfiatalabb fiához, — Miksa herceghez utazott látogatóba, ahol fiával együtt hidegvizkurát tart. Ha kuráját befejezte, Miramareba megy, hol a hercegi jegyospár látogatását fogadja. — Sopronból jelentik, hogy a király Herberstern Károly grófot, a soproni 9. számú huszárezred parancsnokát Káoly Ferenc József királyi herceg főudvarmesterévé nevezte ki. Herberstern gróf csak a leendő trónörökös esküvéje után foglalja el új hivatalát.

Új csatornázási munkák.

Előterjesztések a tanácshoz.

A csatornázási bizottság több igen fontos tárgyban hozott ma határozatot. E tárgyak közül több arra vonatkozik, hogy néhány künn fekvő utcában csatornát létesítsenek, a Piac-utca egy részén pedig az eredeti tervtől eltérően csinálják meg a csatornázást.

(Új vezetékek.)

A csatornázás tervezésénél a Teleky-utca csatornázásánál csupán az utcai vizek levezetését vették figyelembe. Miután azonban kiderült, hogy a dohánygyár telkének vizeit is ide kell vezetni, a főmérnök előterjesztésére s a közegészségügyi mérnöki osztály helyeslő hozzájárulásával javasolja a bizottság a tanácsnak, hogy a Teleky-utcában a tervezett csatorna helyett 60—90-es szelvényű csatorna építését mondja ki.

Javasolja a bizottság, hogy az Apafi-utcában is csatornát fektessenek le. A szükséges csatorna 250 méter hosszú és 30—40-es szelvényű lesz. Amikor a csatornázási tervet csinálták, az Apafi-utca még nem épült ki s ott még parcellázatlan nagy telkek voltak. Most azonban már házsor emelkedett s az üres telkeket is parcellázták és így az utcát csatornázni kell.

Javasolja a bizottság, hogy az Egyháztérrel a Csapó-utcaig tervezett csatorna csövéit ne a Stencinger-ház előtt, hanem a Takarékos és Hitelintézet előtt már megnyitott új területen vezessék, ami által a város sem nem vesz, sem nem nyer valamit, de a háztulajdonosok sokat nyernek, mert rövid csatornát kell építeniök.

(A piac-utcai csatorna.)

Nagyobb nehézségek merültek föl a Piac-utcai csatorna építése körül. Ennek tervezésekor a villamos vasutnak nem voltak kitérői. Most azután a Bika előtt és a Kistemplomtól a Miklós-utcaig kitérők vannak s éppen e kitérők alatt kellene lefektetni a csatornázási csöveket. A Bika előtt ugyan lehet a kitérő és főszint között elhelyezni a csatornacsövet, de a kistemplomtól a Miklós-utcaig nem lehet e kitérő módhoz nyulni. A villamos vasuti társaság pedig a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy a sínek alatt fektetesse le a város a csatornacsöveket. E miatt azután a Piac-utca eme részén két cső helyett a közepén egy csövet kellene lefektetni, ami igen sok, különösen a tulsó oldalon levő házak tulajdonosának nagy kárára volna, mert hosszabb csöveket kellene lefektetniök. Ezért a főmérnök javaslatára és Szlovák Jenő pártoló felszólalására kimondta a bizottság, hogy leghelyesebbnek tartják, ha a Lusztig-féle háztól a Miklós-utcaig terjedő vonalon a csatornacsövet a kocsis utra viszik ki s ott fektetik le.

(Egyéb csatornázások.)

Javasolja a bizottság még, hogy a Hadházi-uton a huszár lakományából kivezető téglacsatorna helyett, amelynek folytonos tisztántartása és javítása igen sokba kerül s amelynek mindig fennakadás van, 700 méteres új csövet építtessen a tanács 23,000 korona költséggel. Szlovák Jenő kijelenti, hogy a közegészségügyi mérnöki osztály hozzájárulását bejelenti.

Tudomásul vette ezután a bizottság az aknavakolásra tett jelentést és javaslatba hozta a tanácsnak, hogy a csatornák tisztántartásának ellenőrzése érdekében a szükséges személyzetet már most fogadja fel s a tükröt és

egyéb eszközöket szerezzék be. Indítványozza a tanácsnak, hogy a vállalkozónak az építészeti vezetés által érvényesített kereseti összegét teljesen utalványozza ki s ezzel szemben a vállalkozó annak 20 százalékát tegye le biztosítékul.

A vállalkozók ama bejelentésére, hogy a földet háztulajdonosok is elhordják, pedig e miatt megtámadtatásnak voltak kitéve, a bizottság kijelentette, hogy nem tartja hibának, ha a földet a házakba viszik be, a város mit sem veszít ezzel. Csak azt a korlátozást kívánja, hogy az engedélyt a főmérnök adja meg s csak a vállalkozó fuvarosai szállíthassák a földet, nehogy olyan helyről vigyék azt el, ahol arra a vállalkozónak még szüksége lehet.

Az osztrák trónbeszéd.

A király megnyitotta a Reichsratot.

Bécsből táviratozzák: Az uralkodó ma délelőtt 11 órakor schönbrunni kastélyából a Hofburgba hajtatott, hogy a trónbeszédet felolvassa. A felség negyed tizenkét órakor érkezett a Hofburgba, amelynek udvara szüntelenül van fogatokkal és autókkal.

Az uralkodó az osztrák Reichsrat megnyitása alkalmából a következő trónbeszédet mondta:

Tisztelt Uraim a Reichsrat mindkét házából!

Az új törvényhozási ciklus megnyitása-
kor trónom köré gyűjtöttem önöket, hogy kifejezzem önöknek császári üdvözlőmet és alkotmányos tevékenységük megkezdésekor önöket szívből köszöntsem.

A katonai hatalmi eszközök mindenütt észlelhető gyors felesztése nálunk is szükségessé teszi a véderőről való fokozott gondoskodást. Egy ilyen kötelezettség alól egy államszervezet annál kevésbé vonhatja ki magát, minél inkább szívén fekszik a béke tartós biztosítása. A javaslatok, melyeknek mielőbbi elintézése az összeség legnagyobb érdekében van, azt a célt követi, hogy elmulasztottakat pótoljanak és az elkerülhetetlen biztosságot. Ezzel kapcsolatban figyelembe vették a lakosság óhajait, a tényleges szolgálat megrövidítése, a védkötelezettség teljesítésének könnyítéseit illetőleg. Összefüggésben áll ezzel a katonai büntető perrendtartás sürgősen szükséges reformja, valamint a törvényjavaslatok szövege, amelyek a véderő kötelekében levők és családtagjaikról való hathatósabb gondoskodást célozzák.

A legsürgősebb tárgyalás szükséges továbbá a bankjavaslatnál, hogy a bankügy ügy rendezése ismét a törvény szilárd alapjára helyeztessék.

Ezenfelül pénzügyi téren önökre fontos és halaszthatatlan munkák várnak. A szüntelen fejlődés az állam feladatait annálra megnövesztette, hogy a pénzügyi segélyforrások megnyitása nélkülözhetetlen lett. — A magasabb követelmények kielégítése, egyúttal azonban a terhek igazságos szétosztása céljából kormányom önöknek a törvényjavaslatok sorát fogja előterjeszteni, a melyeknek különböző illetek és pedig közvetett vagy közvetlen adók emelése vagy újaknak bevezetése lesz a tárgya. Ezen az uton kell megtalálni az eszközöket arra is, hogy a tartományoknak nagyobb összegeket lehessen átutalni.

A király ezután a kereskedelem fejlesztését célzó törvényjavaslatokat jelezte, majd így fejezte be a trónbeszédét:

— Népeim szeretete és hűsége, amelyek boldogságának ezután is egész törekvésemet szentelem, a hosszú uralkodás ideje alatt, amelyet nekem a gondviselés adott, szüntelenül kísért és vigasztalásul és támaszul szolgált nekem nehéz órákban. Meghatott szívvel mondok köszönetet a Mindenható-
nak, akinek áldását kérem az önök munkájára.

A trónbeszéd felolvasása után az uralkodó külön udvari vonattal visszautazott Ischbe, ahová Ferenc Szalvátor főherceg kísérete el.

Összel építik a debreczeni vízvezetékét

(A víztorony a nagyerdőn lesz. — Nyolc kutat átvettek. — A bizottság a vascső-kartel ellen.)

A vízvezetési bizottság ma délelőtt tartotta ülését, amelynek tárgya a legvitálisabb és legjelentékenyebb kérdései voltak a városnak. A vízvezeték ügyéről a mai ülés után meg lehet állapítani azt az öröndetes tény, hogy most már a megvalósítás stádiumába jutott.

A szakértők az építési munkálatok megkezdésének idejéről is nyilatkoztak és pedig megállapították, hogy kedvező körülmények között, amelyekre pedig a földmívelésügyi miniszternek, illetve a közegészségügyi mérnöki osztály képviselőinek, Kléger Sándor és Szlovák Jenő mérnöknek nyilatkozataiból bizonyosan számítani lehet, már októberben megkezdik a vízvezeték építését. Örömmel kell megállapítani itt azt a tény is, hogy az az aminozítás, amelyet a város a vízvezetési és csatornázási ügyeinek eddig volt kezelésében a közegészségügyi mérnöki osztály közegéről tapasztalni lehetett, megszünt s ma Kléger Sándor és Szlovák Jenő minden kérdésben a legelőzékenyebben ajánlkoztak arra, hogy az egyes részletkérdések gyors elintézése érdekében maguk is minden lehetőt megtesznek.

(A víztorony helye.)

Aczél Géza főmérnök ismertette a belügyminiszternek leiratát s ezzel kapcsolatban a földmívelésügyi miniszter rendeletét is, a melyekkel a vízvezetési munkák biztosítására vonatkozó kiirási tervet jóváhagyták. A belügyminiszter csupán azt tette szóvá, hogy a víztorony helyét a közgyűlés utabban a Csapó-utca végén kijelölt terület helyett a nagyerdőn jelölje ki. A miniszter szerint nem jó, hogy a szivattyu telep és a víztorony közelebb jutottak egymáshoz és hogy a város területe nem fekszik a szivattyu telep és víztorony között. Megjegyzi még, hogy az új elhelyezés folytán 2800 méterrel hosszabb csövet kell lefektetni s ez 55,000 koronával többbe kerül. Azonban az ügy sürgősségére való tekintettel nem változtatja meg a határozatot, hanem azt jóváhagyja.

Pazár István mérnök, aki a vízvezeték építését irányítani fogja, fölvilágosítást adott a kifogásokra. Elmondta, hogy a költségtöbblet csak 18,000 korona lesz, csak 1200 méterrel több cső kell. A torony a nagyerdőn elhelyezésének az az előnye, hogy az a hálózat, amely a víztorony után következik, az ugynevezett alsó kurzus nagyobb nyomással kapja a vizet, mert a víztorony közelebb lévén a szivattyu telephez, a kisebb távolságban kevesebb mennyiség elvesztésével jut a víztoronyba. A surlódási viszonyok is kedvezőbbek így s a víz a kieresztésnél nem kap olyan erős lökéseket, mintha a víztorony a szivattyu teleptől messzebb volna. Hiszen a legideálisabb állapot az volna, ha a víztorony a szivattyu-telep mellett létesülhetne.

A bizottság a magyarázatot Kléger Sándor mérnök felszólalása után elfogadta, a miniszteri leiratot tudomásul vette azzal, hogy a költségekben 2 millió koronás előirányzat pontos betartására hívja fel a tanács figyelmét.

(A külföldi verseny.)

Aczél Géza főmérnök rámutatott arra, hogy a közgyűlés az öntött vascsövek szállítására vonatkozóan kimondta, hogy a pályázatban külföldi cégek is résztvehetnek. Az osztrák-magyar vascsőgyárak ugyanis kartelben vannak és olyan horribilis árakat diktálnak, amelyeket elfogadni nem lehet. A belügyminiszter pedig erre a részre vonatkozóan nem tett megjegyzést, már pedig a közszállítási szabályzat szerint a kereskedelemügyi és belügyi miniszterek kifejezett engedélye szükséges az ilyen kiíráshoz. Erre nézve tehát intézkedést kér.

Pazár István elmondja, hogy a vasgyárak követeléseiről személyes tapasztalatai vannak. Miskolcon, Székesfehérváron és másutt

teljesített vízvezetési építésnél olyan árakat diktáltak, hogy azok egyenesen megdöbbentők. Azért a maga részéről azt indítványozza, hogy az öntött vascsövek szállítására írják ki úgy a pályázatot, hogy a külföldi cégek is pályázhassanak. A tanács erre vonatkozóan tegyen jelentést a belügyminiszternek, okolja meg az elhatározását és eszközölte ki, hogy a döntés 48 óra alatt leérkezzen. A földmivélségi ügyi miniszterium jelenlevő képviselőit kérje meg a bizottság, hogy maguk sietessék a kérdés gyors elintézését.

Kléger Sándor és Szlovák Jenő meg is ígérték, hogy ők mindent megtesznek az ügy sürős elintézése érdekében, mert tudják, hogy Debreczen városára a vízvezeték mielőbb való fölépítése majdnem életkérdés.

(Mikor épül a vízvezeték?)

Fejér Ferenc dr. kérdéseire azután Pazar István kijelenti, hogy a pályázati határidőt 30 napban kell megszabni. 42—50 napot számítani a pályázatok felülbíráására s arra, hogy az ügy a szükséges fórumokat megjárja. Általában a pályázatra s az ezzel kapcsolatos műveletekre és eljárásra 90 napot vesz számításba úgy, hogy október közepén a vízvezeték építési munkáit meg akarja kezdeni. E terminushoz annál inkább ragaszkodik, mert a vízvezeték létesítése nagyon sürögős és mert októberben a munkálatok sokkal könnyebben mennek, mint tavasszal, amikor a talaj vízállásos s amikor a tócos laposon csak nehezen lehet előrehaladni.

(A vízvezeteki utak.)

A főmérnök bejelentette végül, hogy 8 kutat jónak talált a vizsgáló bizottság. Egy kutnál volt akadály, mert annak vizét nem tudták megmérni. Az ellenőrző kut furása is készen van, azt nem sokára megszivatiák és aztán lebecsátják a vörösfenyő csöveket.

A bizottság jegyzőkönyvét holnap már a tanács elé terjesztik, hogy a pályázat kiírása iránt intézkedjék. A pályázatot külföldi lapban is közléteszik.

Milliomos báró a tébolydában.

Csávossy Gyula épelméjü.

Az ép elmével tébolydába hurcolt Csávossy Gyula báró ügyében a pestvidéki törvényszék engedélye folytán tegnap délután három kiváló elmeorvos, mint ellenőrző orvosszakértő kiszállt a Niedermann-szanatoriumba s megvizsgálták a bárót, akit egyértelműen teljesen épelméjűnek találtak. A törvényszék utasította az orvosszakértőket, hogy záros határidő alatt tegyék meg jelentésüket. Igen valószínű, hogy a báró mielőbb visszanyeri szabadságát. Jogászai és orvosai körében igen nagy port vert fel az ügy. Botrányos dolognak tartják, hogy akadnak orvosok, akik felületes vizsgálat után, családi befolyásokra hallgatva, kiállítanak hatósági bizonyítványt, amelynek alapján megfosztanak valakit önrendelkezési jogától és szabadságától.

Tegnap délben Csávossy Gyula bárónak azok a gyermekei, akik a kiszabadításán dolgoznak, felkérték Jendrassik Ernő dr. és Schäffer dr. egyetemi tanárokat, hogy vizsgálják meg édes apjuk elméleti állapotát. A nevezett egyetemi tanárok erre megjelentek a szanatoriumban és alapos, beható vizsgálat alá vették Csávossy Gyula bárót. A vizsgálat alapján dr. Schaffer kijelentette báró Csávossy Gyula képviselőjének, Teller Miksa dr. ügyvédnek, hogy báró Csávossy Gyula teljesen épelméjű, sőt szinte csodálja, hogy a kiállott izgalom után az öreg báró mennyire higgadtan, megfontoltan és kompakt módon adta elő a történeteket.

Csávossy Gyula báró a legnagyobb nyugalommal maga mondta el annak történetét, hogy miként csalták ki és hurcolták el lakásáról a tébolydába. Elmondta, hogy fia köny-

nyelmű, pazarló és olyan természetű adósságokat csinált, hogy végre is két tisztára feljelentésére kénytelen volt a tiszt pályát elhagyni.

A hivatalos vizsgálat délután 5 órakor volt. A helyszínen dr. Endler Miklós törvényszéki bíró, dr. Hets Ödön jegyző, a család részéről özvegy báró Rajacsich Györgyné, — báró Csávossy Elemér, báró Csávossy Endre és báró Inkey Kálmáné született Szemző Lujza, Csávossy első feleségének nővére voltak jelen. Dr. Polónyi Dezső képviselőtében dr. Leitner ügyvéd jelent meg, báró Csávossy Elemért dr. Bonta Károly képviselte, özvegy báró Rajacsichné képviselőtében pedig dr. Teller Miksa ügyvéd jelent meg, aki egyuttal ügyvédje a tébolydába zárt báró Csávossy Gyulának is.

A hivatalos szakértői vizsgálatnak is a legjobb eredménye volt s így kétségtelen, — hogy az öreg bárót mielőbb kibocsátják.

A megsértett ellenzék.

A politikai helyzet.

Százféle szakadatlan munka vár a magyar parlamentre, hogy az országnak ezer baján segítsen. Ezt a munkát az ellenzéknek nevezett kisebbségi csoport haszontalanságokkal úgy akadályozza meg, hogy nem engedi dolgozni az országgyűlést. Képzelt, kitalált okokkal műharagot kavart fel a lelkeben s mialatt beleharagítja magát a képzelt sérelmekbe, ellopja az országnak drága idejét.

Most az így viselkedő párt a politikai tisztességét keresi s ezen a címen huzza az időt s mert sokáig keresi és nem találja, sokáig huzza. Ugy tesz az ellenzék, mint a prostituált perditó, akinek szemébe mondták, hogy kicsoda, akinek megmondták az igazat. Ez megsértett női becsületét meg reperálni a bíróság elé, nem azért, mert akkor bebizonyul, hogy meg van a becsülete, hanem mert megsértették azt a fogalmat, a melynek lételeté benne föltételezte a törvény. Nos, ez az ellenzék. Országrontó, megvetésre érdemes viselkedésével nem igazolta azt a tisztességet, amelyet feltételez a józan, becsületes hazafiság s most, mert megmondták ezt a leplezetlen valóságot, ezt a nem létező és mégis megsértett politikai tisztességet, fájlalják. Hát bebizonyul a zárt ülésen és a szabadság iránti kérések felett való névszerinti szavazásokkal, hogy meg van az a megsértett tisztesség.

A féktelen rakoncátlanságnak azonban meg lesz a maga következménye, a nemzet elfordul ettől az ellenzékétől, amely csak kárt tesz. A kormány és a többség valóban néma megvetéssel türi a műharagos tomboást. Miután azonban a képviselőház nem azért van, hogy ott a kisebbség rakoncátlankodjon, a többség pedig türi, hanem azért, hogy dolgozzon, tehát legközelebb már indítványt fognak benyújtani az ülések meghosszabbításáról.

Az ellenzék tanácskozása.

Berzeviczy Albert elnökkel már 10 órakor megjelentek az elnöki szobában a Justpárt részéről Eitner Zsigmond, Lovászy Márton, Mádi-Kovács János, Beck Lajos, Györfly Gyula és Ráth Endre; a Kosztuhpárt részéről Déry Zoltán és Héderváry Lehel; a néppárt részéről Szmeccsányi György a pártonkívüli 48-asok részéről Egry Béla.

Az elnöktől a megjelent tíz képviselő azt kérte, hogy engedje meg a napirend előtti felszólalást.

Berzeviczy Albert elnök kijelentette, hogy ő nem kívánja a szólásszabadságot korlátozni és ha az ellenzék szava akarja tenni a vélt sérelmeit, ő megadja négy képviselőnek a jogot a napirend előtt való felszólalásra.

Az ellenzék meg is egyezett abban, hogy négyen és pedig Lovászy Márton, Déry Zoltán, Szmeccsányi György és Egry Béla

szólalnak föl. Ezek közül a három első fel is szólalt.

Egy estilap kacsája.

A Nap című estilap közli ma a következőket:

Khuen-Héderváry Károly gróf a munkapárti képviselők előtt így nyilatkozott:

— Tudjátok meg, ha én is megundorodom, visszalépek, én voltam az utolsó alkotmányos miniszterelnök.

Ennek a hírnek csak két baja van. — Egyik, hogy a Nap közli, másik, hogy ezt Bánffy Dezső báró mondta annakidején.

Az ülések meghosszabbítása.

A munkapárti körben ma elhatározták, hogy holnap javaslatot nyújtanak be az üléseknek egy órával való meghosszabbítása iránt. Amennyiben ez nem volna elég, akkor augusztus hónap elsején parallel üléseket kérnek.

Materny főesperest rehabilitálták.

Béke a tiszai egyházkerületben.

A mai napon Gyürky Pál kishonti ág. ev. főesperestől levelet kaptunk, amelyben a tiszai evangélikus egyházkerület elnöksége: Szentiványi Árpád felügyelő és Geduly Henrik püspök megbízásából a következő közlemény kiadását kéri:

Miután azon vád, mely Materny Lajos főesperes felfüggesztésére szolgált indokul, közbevetőleg történt nyilatkozata folytán félreértésen alapulónak bizonyult: a tiszai evang. egyházkerület elnöksége Materny Lajos főesperest és egyházkerületi számvevőt, az ellene fentorgott vád elejtése s a további eljárás megszüntetése mellett, hivatalába visszahelyezte s ezzel az ügy békés uton végleg elintéztetett.

A levél vétele után egyik munkatársunk felkereste Materny Lajos főesperest, hogy egyrészt az ügy elintézési módját, másrészt magának a felfüggesztésnek az okát megtudakolja tőle; a közönség ugyanis mindmáig teljesen tájékozatlan aziránt, hogy mért függesztették föl Materny Lajost a főesperesi hivatalától, minthogy a főesperes akkor az eziránt hozzá intézett kérdéseinkre minden fölvilágosítást megtagadott. Most, miután az ügy elintézését nyert, a főesperes ezeket válaszolta tudósítónk kérdésére:

— Amint a felfüggesztő végzést megkaptam, rögtön átláttam az egész helyzetet. Másnap ugyanis a volt káplánom, Nikodemusz Károly a következő kijelentéssel fordult hozzám: „Törédelmes vallomást teszek. Ennek én vagyok az oka”. Majd tudtomra adta, hogy azt a megiegyezést, amelyet én előtte tettem, elferdítve tovább adta. Én a káplánomat nyomban felmentettem itteni állásától. Közben a debreczeni egyház tagjai között is akadt, a ki intrikált ellenem; névvel is szolgálhatnék, de nem teszem. Én nyugodtan vártam ügyemnek az illetékes fórumnál való elintézését, de erre nem került a sor, mert a felebbezésem beadása után nemsokára megindult az akció a békés elintézésre. A kerületi elnökség szintén felismerte, hogy félreértés forog fenn és módot keresett az ügy békés megoldására.

— Mi volt tulajdonképpen a félreértés alapja? — kérdezte tudósítónk.

— Gyürky Pál kishonti főesperes arról értesített, hogy azt a koholt állításomat hozták az elnökség tudomására, mintha én Geduly Henriket nem akarnám püspöknek elismerni. Erre aztán Gyürkynek levelet irtam, közölve vele, hogy amióta Geduly Henrik püspökké avatott és hivatalba lépett, azóta őt az egyházkerületi püspöki joghatóság alkot-

mányos képviselőjének és törvényes hivatali főnökömnek tekintetem és tekintem.

Tudósítónk most egyes lapok híradására utalt, amely szerint Maternynek a vizsgálat során tett vallomásaiból derült ki a vád alaptalansága és megkérdezte a főesperestől, hogy milyen vallomást tett.

— Semmiféle vallomást nem tettem, — válaszolt a főesperes — s annál kevésbé tehettem vallomást, mert egyáltalában nem is tartottam vizsgálat, hanem a Gyürkyhez intézett levellem folytán szüntetett be az elnökség minden továbbit.

Arra a kérdésre, hogy miként nyert elintézt az ügy, a főesperes így válaszolt:

— *Szentiványi Árpád* egyházkerületi felügyelőtől meghívást kaptam, hogy július 14-én legyek a vendége Sajógömörben; ugyanakkor meghívta *Geduly Henrik* püspököt és *Gyürky Pál* főesperest is. Amikor találkoztunk, *Geduly* kezét nyújtva, a régi baráti viszony folytatására hívott fel s nyomban átadta az egyházkerületi elnökség rehabilitáló végzését, amely így szól:

Tiszamelléki
Evangy.
Püspök
3643. szám.

Nagytiszteletű *Materny Lajos*
ág. hitv. ev. főesperes, Egyházkerületi
számvevő urnak

Debreczen.

Ezennel tisztelettel értesítjük Nagytiszteletiségedet, hogy a Nagytiszteletiséged által folyó hó 6-án kiállított nyilatkozata alapján a folyó évi május hó 24-én kelt 2215. számú felfüggesztő végzést hatályon kívül helyezzük és felhívjuk Nagytiszteletiségedet a főesperesi teendőknél nagytiszteletű *Bortnyik György* alesperes urtól, az egyházkerületi számvevői teendőknél nagytiszteletű *Homola István* kassai lelkész urtól átvételére.

Kelt Nyíregyháza és Sajógömör, 1911. évi július 13.

Geduly Henrik, püspök.

Szentiványi Árpád, egyház. felügyelő.

— Az ebéd alatt — folytatta *Materny* — a legbarátságosabb beszélgetéssel töltöttük az időt s az állomásra *Geduly* püspökkel egy kocsiban hajtottunk ki. Közöttünk megszünt minden ellentét, aminthogy az egyház érdeke is ezt kívánja.

Materny főesperes most szabadságon van s így csak augusztus elején veszi át ismét a főesperesi és az egyházkerületi számvevői hivatal vezetését.

HIREK

— **A Hortobágy hasznosítása.** — *Koncz Ákos*, Debrecen város nagytudású főlevéltárnoka és tb. tanácsnoka, Debrecen város közigazdasági életének egy nagyon fontos kérdéséről, a Hortobágy hasznosításáról terjedelmes és minden tekintetben nagyjelentőségű memorandumot írt, amelyet bemutatott *Némehy Károly* dr. belügyi államtitkárnak, akivel ittléte alkalmából e kérdésről tárgyalta. Az államtitkár maga is nagyfontosságúnak és értékesnek találta ezt a munkát, úgy, hogy arra *Ottlik Iván* földművelésügyi államtitkár figyelmét is fölhívta. — *Némethy* államtitkár most értesítette *Koncz Ákos* főlevéltárnokot, hogy *Ottlik Iván* államtitkár ismerni kívánja a memorandumot és azért annak kéziratát kéri. *Koncz Ákos* a kéziratot *Domahidy Elemér* főispánnak adta át, aki azt fölterjeszti az államtitkárhoz.

— **Nogi tábornok Budapesten.** Bécsből táviratozzák: Nogi tábornok hétfőn este Bukaresten át Konstantinápolyba utazott, ahol néhány napot szándékozik tölteni. — Innen *Sófián* és *Belgrádon* keresztül Budapestre jön. A mi fővárosunk látogatása eredetileg nem volt a portarturi hősnek a programjába fölvéve, de *Palotay Ödön* budapesti japán konzulnak a bécsi japán nagykövetségen sikerült kieszközölni, hogy az eredeti rendelkezésektől eltérően Nogi tábornok hozzánk is ellátogasson. Miután a konstantinápolyi utazás programján már nem lehetett változtatni, Nogi tábornok csak Konstantinápolyból való visszaérkezése után, e hó vége felé fog Budapestre jönni. A tervezett budapesti látogatást a japán nagykövetség ma sürgöny útján a budapesti japán konzulátusnak hivatalosan bejelentette. Nogi tábornok Budapestről Drezdába, majd Berlinbe megy s Péterváron át tér vissza hazájába.

— **Kerekes Géza állapota.** *Kerekes Géza*, a görög katolikus hitközség közszeretében és tiszteletben álló elnöke három hét előtt súlyos beteg lett. A beteg most esett át a krízisen, amelyet szerencsésen állott ki úgy, — hogy legközelebb már teljesen fölépül. Ama hír, hogy a nagybeteg jobban lett, széles körben nagy örömet kelt.

— **Eljegyzés.** *Enyedi Sándor* vasárnap tartotta eljegyzését *Goldberger Ezsikével* Sajószentpéterről.

— **Öngyilkos román ügyvéd.** *Kolozsvárról* táviratozzák: A Kolozsvár melletti *Dezmér* község görögkeleti lelkészének parókiján agyonlőtte magát *Porutiu Viktor* dr. dúsgazdag kolozsvári román ügyvéd, a kolozsvári román intelligencia számottevő tagja. A 39 éves ember, aki több százezer korona vagyonnal rendelkezett, szerelmes volt unokafivérének, egy ezredorvosnak a feleségébe. Az ügyvéd elakarta venni a szép fiatal asszonyt, de édesapja, aki görögkeleti pap, az asszony vallása miatt nem engedte meg a házasságot. A mult héten a fiatal asszony fölkereste a *Dezmérre* költözött ügyvédet s újból kérte, ne hagyja szegyenben, vegye feleségül. *Porutiu* ellentmondott, mire az asszony megátkozta s eltávozott. Attól kezdve az ideges ember, aki folytonos morfium-adagokkal tartotta magában az életet, egyre komorabb lett. Tegnap bement Kolozsvárra, elintézte az irodája elgsürgősebb ügyeit, azután visszatért *Dezmérre*, ahol a paplak egyik szobájában, a padlón szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

— **A kecskeméti katasztrófa.** *Kecskemétről* táviratozzák: A tegnap reggeli két erősebb földrengés csak növelte *Kecskemét* városi bajait. A zsidó templom tornyának a gömbje teljesen félrebillent, minden pillanatban féltetni kell a lezuhanást, ami a tempom egész tetejét magával rántaná. Érdekes, — hogy az első földrengés után akadt vállalkozó, aki ezer koronáért el akarta hordatni a gömböt, de a hitközség alkudozni kezdett, közben megtörtént a második földrengés, — most sokkal drágább lesz a gömb lehordása, mert szinte életveszélyes a közelébe jutni. A városi szegényházat az utolsó tégláig kell széthordani, a városházának három kapuját lezárták, és most arról van szó, hogy teljesen elzárják és a hivatalokat kilakoltatják. A város kérni fogja a hadügyminiszteriumtól, hogy ezidén ne hívják be a kecskeméti tartalékosokat, továbbá a belügyi és földművelésügyi miniszteriumtól mezőhegyesi munkások kirendelését kérik, ezenkívül sürgősen visszakerik a belügyminiszteriumtól a mult évbe hozott módosított építési szabályrendeletet, amely most van a miniszteriumba jóváhagyás végett. A katasztrófa tapasztalatai szerint akarják a szabályrendeletet ádolgozni.

— **Kormánytárgyalás a banditákkal.** — Berlinből táviratozzák: Tegnap két juhász érkezett Szalonikibe *Elasszonából* s egyenesen a városházára mentek, ahol elmondták, hogy a hegyek között három fegyveres bandita levelet adott át nekik s halállal fenyegette meg őket, ha a leveleket nem viszik el Szalonikibe. A juhászok átadták a levelet, a melyben *Richter* német mérnök elrablói azt írják, hogy két napon belül fejezik foglyukat, ha tovább is katonasággal üldöztetik őket és nem küldik el a váltságdíjat. A két juhászt egyelőre fogva tartották. *Hamid bej* vizsgálóbíró kész a német konzulátus egy emberével a hegyek közé menni a két juhász utmutatása szerint, hogy alkudozásba bocsájtkozzék a banditákkal.

— **Szerencsétlen község.** A szatmár-megyei *Kölcse* községet valóban üldözi a sors. Néhány nappal ezelőtt tüzvész pusztított a községben és az aratás miatt elfoglalt lakosság nem lehetett kellő időben a vész színhelyén. Ezért történt, hogy a nagy szélben igen sok ház elpusztult. A lakásokban a butorok, az istállóknak az állatok, a padláson a termények égtek el. A másik csapás az, hogy az aratás is rendkívül silány eredményt mutat. A termény annyira rossz, hogy 50—60 hold buzavetés után alig kerül össze 10—15 mm. És ez is nagyobbára szemét. A fagy is kiszámíthatatlan károkat okozott. A jóra való község lakossága most abban bizakodik, hogy a kormány az önhibáján kívül szerencsétlen helyzetbe került lakoságnak néhány évi adóját elengedi. A felekezetek és a község segíeyzik a károsultakat, de az államhatalom jóindulatára igen nagy szükség van.

— **Kétszázezer koronás sikkasztás.** — Szamosújvárról táviratozzák: Az egyik szamosújvári takarékpénztár pénztárnoka kétszázezer koronát elsikkasztott s azután családjával együtt megszökött. Kelet felé, *Rómániába* menekült a sikkasztó és bár a rendőrség és csendőrség mindent elkövetett kézrekerítésére, eddig még nem tudták elfogni. A Szamosújvári Takarékpénztárnál történt a nagyarányú sikkasztás s *Fekete Lázár* pénztárnok követte el. *Fekete* régi tisztviselője volt a takarékpénztárnak s rendezett viszonyok között élt feleségével és két leányával együtt. Tegnap *Fekete* nem ment be a hivatalába s amikor lakására küldték, azt is zárva találták. Kiderült, hogy még vasárnap elutazott a városból feleségével és két leányával együtt. A pénztárban rögtön rovacsolást tartottak és kiderült, hogy *Fekete* kétszázezer koronát sikkasztott és ennek a pénznek a legnagyobb részét most szökése alkalmával magával vitte. Szombaton ugyanis még beutazott *Désre*, ahol a *Dési* hitelbanktól egy hamis váltó alapján negyvenezer koronát vett fel a Szamosújvári ta-

— **Revolveres szerető.** *Hajdudorogról* jelentik: *Fonté Zsuzsanna* fiatal varróleány a piacon rálőtt *Farkas Károlyra*, de nem taláta. A leányt, akinek régebben *Farkassal* szerelmi viszonya volt, az keserítette el, — hogy *Farkas* hűtlenül elhagyta.

— **Rosner.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A *Rosner* és *Faludi* cég bukásával ma már alig foglalkoztak a börzén. Egyes alpok tegnap azt írták, hogy *Rosner Dávid* kibékül a feleségével. Ebből csak annyi igaz, hogy *Rosnerné* akart találkozni a férjével, de az tudni sem akar a feleségéről. A tárgyalások még mindig folynak a zinzolvencia rendezése végett, de kétséges, hogy a hitelezők a felajánlott kvótát elfogadják.

— **Leesett a kocsiról.** *Kelemen Mihály* ma a megrakott szénásszekeréről olyan szerencsétlenül esett le, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

karékpénztár részére. Ezt a negyvenezer koronát is magával vitte a sikkasztó pénztáros. A takarékpénztár vezetősége megtette ellene a feljelentést és a rendőrség megállapította, hogy Fekete Románia felé szökött. Predeálig vonaton utazott s vele volt felesége és két leánya is, ottan pedig automobilon ment tovább Romániába. — Feketének könnyen ment a szökés, mert egy Konstantinápolyba szóló utelvél is volt a birtokában.

— **Örült leány a templomban.** Pöstyénből táviratozzák: Az itteni katolikus templomban ma reggel a káplán istentiszteletet tartott, amikor a hívők közül egyszerre egy leány rohant az oltárhoz és a káplánra támadt. A hívők a káplán segítségére siettek és kiszabadították helyzetéből. A leányt leartóztatták s később megállapították, hogy az illető egy Bihari Róza nevű örült, a ki magát Szűz Máriának, a káplánt pedig Szent Józsefnek képzelte. A leányt beszállították a pozsonyi elmeegógyintézetbe.

— **Árverés az állomáson.** A vasuti árúk elárvérezése július 21-én fog megtörténni a debreceni állomáson. Az eladásra kerülő cikkek jegyzéke a kereskedelmi és iparkamaránál betekinthező.

— **14 éves menyasszony — 36 éves vőlegény.** A biharmegyei alispáni hivatalba sürgős kérvény érkezett tegnap Nagyszalon táról. Kivételes nőülési engedélyt kér egy kivételesen érdekes jegyespár. Az engedélyt azért kérik, mert kellemetlen volna közszemlén lenni a jelentkezésnél, miután a jegyesek között huszonkét év különbség van. A menyasszony — K. Juliska — 1896. őszén született s így alig mult 14 éves, a vőlegény — S. Dániel nyomdai gépmester — 1876. január 3-án született vagyis 36 éves. Az alispán kétségtelenül megadja az engedélyt a 36 éves ember és 14 éves leány szerelmének sürgős lebonyolítására s közszemle és szegyenkezés nélkül egymáséi lehetnek a szerelmeseik.

— **Nem sikerült szerelmi dráma.** Lovranából jelentik, hogy egy Markovits nevu belgrádi diák öngyilkosságot követett el s holttestét kifogták a tengerből. Ennek az öngyilkosságnak érdekes előzményei voltak amelyek csak most kerültek nyilvánosságra. — Markovits megszöktetett Begecből egy Begecco Danica nevű fiatal asszonyt, akivel szerelmi viszonya volt. Ez a nő nemrég ment férjhez, de elvált. A szerelmes pár előbb Belgrádba és onnan Bécsbe utazott. Bécsben ugyanis Markovitsnak egy bátyja van, aki orvosnövendék. E hónap 10-én Markovits Begecco Danicával Fiumébe utazott. Megelőzőleg átadta óráját és majdnem minden pénzét bátyjának. Fiumébe érkezve, ott Markovits revolvert vásárolt és kedvesével hajón átment Lovranába. Egész nap és éjszaka az erdőben járkáltak s a diák rábeszélte kedvesét, hogy haljanak meg együtt. Kimentek a tengerpartra, ott Markovits kötéllal magához kötötte az asszonyt és főbelölte magát. Az volt a szerelmes pár megálpapodása, hogy az asszony is főbelövi magát. De Begecco Danica elvesztette bátorságát, eloldozta a kötelet s mivel az öngyilkosság közvetlenül a part mellett történt, Markovits holtteste aengerbe zuhant. — Begecco Danica ma jelentkezett a rendőrségen és elmondta a történeteket. Azt is elárulta, hogy Markovits anarkista volt, aki társaitól egy megbízást kapott és halál várt volna rá, ha azt nem teljesíti, de nem volt bátorsága megtenni s ezért lett öngyilkos. Az asszonyt fogva tartották a rendőrségen, mert erős a gyanu, hogy ő dobta a tengerbe az öngyilkos holttestét.

— **Öngyilkos rezervista.** Szolnokról jelentik: Csapó Máté tegnap hadgyakorlatra kapott belhívót, ami annyira elkésztette, hogy öngyilkos lett. Felakasztotta magát és mire rátaláltak, halott volt.

— **Vasárnap délután 6 és 8 óra között az erdőn vagy a villanyoson elveszett egy arany karperec, fehér gyöngyökkel, kéretik a becsületos megtaláló Szécsényi-utca 27.**

sz. alá a tulajdonosnak átszolgáltatni, hol illő jutalomban részesül.

— **Szabó segéd** (csakis nős) állandó munkát kaphat. Magyar munka. 24 korona heti keresetre szerződésel biztosítva. — Grünfeld szabó Hajdudorogon.

— **Pénztároskisasszonyt** keresünk azonnali, esetleg augusztus 1-i belépésre. Irásbeli ajánlatokat fizetési igények megjelölésével kérünk Hegedűs és Sándor könyvkereskedése, Kossuth-u. 11.

— **Építkezési kölcsönöket** gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Kristály szikvizet** igyunk, a kristály kutból, félliteres palack 4 fillér, literes palack 8 fillér, megrendelhető a Vendéglősök kristály-szikvizgyár r. t.-nál Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László** Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Törlesztéses kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csusz, köszvény, reuma

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idős embereknek is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmak teljesen megszűntek.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!

Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a felfaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u. 8. Kölcsönös Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1911. július 17.

Kászaru 15 olcsóbb.

1911. októberi buza	10 80	—
1912. apr buza	11.04	—
1911. októberi rozs	7.81	—
1911. májusi zab	—	—
1911. októberi zab	9.0	—
1911. jul. tengeri	7.31	—
1911. aug. tengeri	7.34	—
1912. máj. tengeri	6.90	—
1912. áprilisi tengeri	—	—

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknak, a vasmenedeze idült hurutjainak, a gyök- és fényképződésnek, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyított. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat

Fried D. Lajosnál fűszer és esemégek kereskedésében, Debreczen, Piac-utca 72. — Telefon szám 740

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközölök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órák és órászersz
Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenyei József.**

A bányák sötét sikátorában és azon a szigeten ilyen leckék talán szükségesek is voltak. Jura ismerte azokat a névtelen infámiákat, amelyek e labirintusokban folytak. — Ismerte azokat a jeleneteket, amelyek farsang időben megestek, azokat a vad embereket, a kik előbujtak odvaikból, ha ütött az óra.

Es minden között ezt tanulta meg leginkább gyűlölni.

— Te leszel ennek a népnek a királya, mondta neki a szerzetes és Jura hitte, hogy ez az ő rendeltetése.

Az ő esetében a tudás volt a hatalom mértéke. Ismerte az embereket és azok viszont őt választották vezérüknek, mert ő nem volt még fenn a napon, nem ment el a városokba, ha hívták és megvetette az asszonyokat.

Es most ime egy asszony jött el uralkodni Rabkában és rövid tíz nap alatt az egész bányatelep egy lázadásban volt. Nyíltan beszéltek forradalomról, összeesküvésről, lázadásról. Ki volt Feodor leánya, hogy uralkodjék az örökségen, amit a nagy Fülöp hagyott? Mi jögon csonkította meg ősi jogaimkat? Nem elé nehéz a sorsuk, hogy még újabb terheket ró rájuk? Mért türjék meg őt?

Honnan tudhatták volna, hogy ezeket a terheket nem Ulusia róta rájuk, hanem a ravasz tervező, Rudolf gróf, csak azért, hogy ellene lázítsa a tömegeket. Ugy állította eléjük a dolgot, hogy ő egyszerű szolga, végrehajtó közeg volt csak és eyre-másra adta ki a rendeleteit. A panaszokat vállvonatással intézte el és elhárított magáról minden felelősséget. Ezentul egy asszony fogja őket kormányozni. A bölcs embereknek ez iusson az eszükbe, ha panaszra mentek.

Jura, aki a zelhagyott szigeten élt, sok embertől hallotta ezeket a meséket, de őt nem tudták félrevezetni. Nem hitte, hogy az új rend egy gyerektől, kis iskolásleánvtól származott, aki most hagyta el a zárdát és nem is habozott e véleményét elmondani, ha alkalom adódott rá.

Emberek közé, fel a napvilágra nem járt, tehát fogalma sem volt azokról a forrongásokról, amelyek a föld színén viharzottak. A rabkai forrongást sem tudta teljes egészében fel fogni mindaddig, amíg Ulusia megérkezése után a tizedik napon a bülcsek tanácsa az öreg emberek fel nem keresték és meg nem kérték, hogy szóljon az érdeklükben. Ezeket követték aztán a zajosabb és elégedetlenebb elemek, akik hatalmukba kerítették a csonakokat a rabkai törvények mellőzésével és úgy járultak a bölcs Jura elé. A zajból alig hallatszóttak ki a higgadtabb hangok.

Nagy és jelentős nap volt ez. A bányászok vászon köpenyeikben és bőr ruháikban, sikoltozó asszonyokkal a nyomukban járultak Jura elé. Azt hitték, hogy az urnójuk halálra fogja kinezni őket és nem lehetett őket csendre inteni. Jura maag is alig tudott csendet teremteni. Végre, mikor Jura, akiben minden bizalmuk összpontosult, már hátat akart nekik fordítani, csillapodtak le, úgy ahogy a bölcs beszéltek.

(Folyt. köv.)

Péterfia-utczai

14. számú ház eladó.

Értekezhetni a Leszámitoló és Pénzváltó Bank r. t.-nál, Piac-utca 19. sz.

9042—1911.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankgyesület részvénytársaság**

Plac-utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Szurkós fenyőrudak

csakis waggonrak mányként, jutányos árban kaphatók minden méretben

KEGYES LAJOS gazdasága

Kozma, Zemplén-megye

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sivává, fehérre és üdévé teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszeráránban, **DEBRECZEN.**

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni **kereskedelmi és iparkamara** alábbi feltételekkel nyilvános árlejtést hirdet a Debreczenben Deák Ferencz és Verbőczy-utcák sarkán felépítendő székház és bérpalota épület munkálataira.

1. A munkálatok a következők:

- I. Föld, kőmives és elhelyező munkák.
- II. Vas munka.
- III. Kőfaragó munka.
- IV. Műkő munka.
- V. Ács munka.
- VI. Bádogos munka.
- VII. Palafedő munka.
- VIII. Asphalt és facement munka.
- IX. Asztalos munka.
- X. Lakatos munka.
- XI. Mázoló munka.
- XII. Üveges munka.
- XIII. Redőny munka.
- XIV. Amerikai padló munka.
- XV. Burkoló munka.
- XVI. Szobafestő és kárpitos munka.
- XVII. Villamos világítási bevezetés, házi csengő és telefon berendezés.

2. Az árlejtésen csupán képesített és megfelelő ipari jogosultsággal bíró hazai iparosok vehetnek részt.

3. Ajánlatok tehetők: a) az összes munkára együttvéve, b) akárhány munkanemre egyesítve, c) az egyes munkák bármelyikére külön-külön.

4. A tervek, munkakivonatok, ajánlati űrlap megtekinthetők egyrészt a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál, másrészt a Spiegel Frigyes és ifj. Englerth Károly tervező építészek irodájában (Budapest, IV. Irányi u. 8. sz.) Ugyancsak ezeken a helyeken szerezhetők be a munkakivonatok és ajánlati űrlapok kitöltésre alkalmas példányai és pedig munkanemenként 1 koronáért.

5. A munkák létesítésére az állami általános és különleges vállalati feltételek minden irányban mérvadóak és ajánlattevő vállalkozó ajánlata által elismeri, hogy ezeket a feltételeket ismeri és azokat magára nézve minden tekintetben kötelezőnek elfogadja.

6. Tartoznak a pályázók a kiszolgáltatott munkakivonatokban az egységárakat számokkal, az eredményezett végösszeget pedig a munkakivonatok végén számokkal és betűkkel feltüntetni. Az ajánlati űrlapon feltüntetendő, hogy az illető vállalkozó milyen munkanemre v. munkanemekre pályázik, valamint ezeknek végösszege számokban és betűkben. Csakis azok az ajánlatok fognak figyelembe vétetni, amelyek az eredeti munkakivonatok és ajánlati űrlapon tételtek.

7. A lepecsételt ajánlatok legkésőbb f. év augusztus hó 10-ének déli 12 órájáig a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál nyújtandók be és ugyanazon d. u. 4 órakor fognak a kamara közgyűlési termében nyilvánosan felbontatni. Az ajánlatok lepecsételt borítéka következőképen készítendő:

„A debreceni kereskedelmi és iparkamarának

Debrecen.

Ajánlat a debreceni kereskedelmi és iparkamara építkezésének munkálataira“.

Kelt Debreczenben, 1911. július hó 13-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szent-Királyi Tivadar,
elnök.

Szávay Gyula,
titkár.

8. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az ajánlati űrlapon megjelölt összeg 5%, azaz öt százalékának megfelelő bántépénzt legkésőbb f. év augusztus hó 9-ig a debreceni Közgazdasági Banknál akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapírokban letenni és a letétjegyet az ajánlathoz csatolni.

9. Az építkezési telek f. év szeptember 1-én fog a vállalkozók rendelkezésére állani és pedig teljesen tisztán, a telken lévő régi épületek és azok pincefalainak kiszédesével Ezen időre a helyszínén az építéshez szükséges vízmennyiség szolgáltatására alkalmas kut fog a vállalkozó rendelkezésére állani, melynek vizét tartozik az építési munkánál használni. Gondoskodni köteles azonban megfelelő szivattyuról, ha több vállalkozó lesz, e szivattyuról a kőmives vállalkozó gondoskodik és használatban hagyja az építés tartama alatt.

10. Az építkezés legkésőbb f. év szeptember hó 1-én kezdendő meg és úgy szorgalmazandó, hogy még ebben az évben tető alá kerülhessen, ha csak az időjárás valamilyen módon megengedi. Az építkezés legkésőbb 1912. év július hó 30 napjáig feltétlenül befejezendő és rendeltetésének átadandó.

11. A debreceni kereskedelmi és iparkamara fenntartja magának a munkák kiadására nézve, az ajánlati összegre való tekintet nélkül, a szabad rendelkezési jogot, valamint azt a jogot is, hogy egyes munkákat, ha azokra elfogadható ajánlat nem nyújtatik be, egyáltalában ki ne adjon és azok kiadására nézve saját hatáskörében intézkedjék. A kamara azonkívül semmi néven nevezendő felelősséget nem vállal az iránt, hogy a munkakivonatokban megjelölt munkák mindegyike kivételre fog-e kerülni és csak az ajánlatok beérkezése és azoknak átszámítása és mérlegelése után fog az irányban véglegesen dönteni, hogy egyes tételek kiviteleztesenek-e, vagy nem, a munkakivonatokban körülírt módon. A kamarának ezt az itt körülírt jogait az ajánlattevők ajánlatuk által elismerik.

12. Az ajánlattevők a végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

13. A debreceni kereskedelmi és iparkamara az építkezéshez szükséges téglamennyiséget ezrenként 44, szóval negyvennégy korona egységárban, debreceni téglagyárnál lekötötte. Ez az egységár loco gyártelep értendő és ahhoz az épületre való fuvarozás költségei hozzászámítandók. Az ajánlattevő vállalkozók kötelesek a kamara által lekötött téglákat az építkezésnél felhasználásra átvenni és azoknak befuvározásáról gondoskodni.

14. Ajánlattevők tartoznak az ajánlatuk kiegészítéséhez szükséges anyag és gyártmány mintákat, az építésvezetőség ez iránti felszólításának vételétől számított 3 napon belül bemutatni. A kőfaragó és műkő munkák vállalkozói pedig, a megajánlott kövek és műkövek mintáit ajánlatukhoz mellékelni.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Fiatal bankhivatalnok csinos leány vagy özvegyasszony intim barátságát ohajja, kit esetleg anyagilag is támogatna. Jelige «Mignon» kiadóhivatal.

Kiosl nőnek levele van a kiadóban

Betöltendő.

Gyári munkások, vasbutor lakatos és fényező tanoncok fizetéssel felvétetnek a Vasbutor gyár r. t.-nél.

Fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik Miklós-utca 22.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Gyakorlat gépirónó, jóírással irodába állást keres. Címe a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Bejáróul fiatal felvétetik. Szt.-Anna-u. 50. utolsó ajtó

Adás-vétel

Házasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemi kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköltve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölő, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Piacz-utca 26. 28. sz. lebontás alá került háznál épületi anyagok u. m. téglá, ajtók, ablakok, gerendák, fedél cserép, deszka, falkötő vasak stb. kaphatók. Értekezni lehet a helyszínen.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a Munkás bazarban Bádogos-utca Nuszbaum Hermann cégénél.

Retexár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Egy kávéházi kassza, hat billiárd és egy gázkályha eladó. Értekezhetni a Hungária kávéházban.

Kovácsos ugorka nagyban és kicsinyben kapható. Grünfeld, Miklós-u. 14.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utozal lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piaczhoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy üzlet helyiség azonnal kiadó Piacz-u. 3. szám alatt.

József kir. hercege-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Boltelhelyiség Miklós u. 40. sz. alatt azonnal kiadó

Különféle.

Elveszett egy kis arany amulet a Piacz-utcán. Becsületes megtaláló illő jutalomba részesül ha a kiadóba beadja.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petőzsegy, Pálfaiva és Farkasvölgyi bányák darabos, kocsk, duva, akna és aprószén termékeit csaplési, szobátüzelési és ipari célokra

Szék raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izékes kitűnő minőségű üveg és porcellánműek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál
Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes szépítőszerek hatásuk meglepő, levesznek minden szepit, májfoltot stb. a bőrt finomná, 5 perc alatt fehérré tessik. Tessék megpróbálni, ha nem használ. Árárt minden kibúvó nélkül visszadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. For. kár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna és Jóna drogeriájában.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Kalapok, Papucsek, Triko és Pique paplanok nagy választékban!

11271/1911., 11346/1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhirté teszi, hogy a Perge-féle József kir. hercege-utcai ház utáni, s a debreczeni 5016. sz. tjkvben A l. 2. sorsz. 8211. hrsz. alatt felvett 2 hold 700 négyszögöl területű városi tulajdon képező ondódi szántóföldnek eladására a folyó évi július hó 26. napján, azaz Szerdán délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartani.

Kikiáltási ár 2400 korona.

A kikiáltási ár 10%-a az árverelő által az árverés napján az árvereltető bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a számvevősnél a hivatalos órák alatt 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1911. július 13.

A városi Tanács.

Iszad a lába?

Hasonáljon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izadását megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, pártatlan hatású arc- és bőrszépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsapp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek c-akis a

Balázs Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárban Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és műhelylyel.

Műszaki iskola az összes villamos művekben és gépépítészetben.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint

Elektrotechnikusok (gyári hivatalnokok)

óhajtják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvétetnek 14 évtől 24 éves korig — Előképzettség: 3—4 közép-, polgári-, kereskedelmi-, vagy felső ipariskola. — Tekintettel a villamos erőknél mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlatjuk a világitási célokra, és gyámok figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) a fenti szakiskolába beírassák. — Jelentkezni lehet naponta. — Az igazgatóság Pozsony, Vallon-utca 24. szám alatt. 1911. augusztus 1-től Széchenyi-utca. Telefon 483. — Bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.